

Cofnodion y Grŵp Trawsbleidiol

Cofnodion cyfarfod:

Teitl y Grŵp Trawsbleidiol:	Grŵp Trawsbleidiol ar Gymru Ryngwladol Sut mae cyfranogiad Cymru yng Nghwpan y Byd FIFA Qatar 2022 wedi effeithio ar ei safle ar lwyfan y byd? Ymateb Cymru i sefyllfa Iran.
Dyddiad y cyfarfod:	Dydd Mercher 08 Mawrth 2023, 10.00-11.00
Lleoliad:	Hybrid - Ystafell Gynadledda A

Yn bresennol:

Enw:	Teitl:
Heledd Fychan AS	Cadeirydd
Rhun ap Iorwerth AC	
Huw Irranca Davies MS	
Jane Dodds AS	
Ruth Cocks	Y Cyngor Prydeinig
Rebecca Gould	Y Cyngor Prydeinig
James Hampson	Y Cyngor Prydeinig
Ian Gwyn Hughes	Cymdeithas Bêl-droed Cymru
Mali Thomas	Yr Urdd
Haleema Khan	Staff Cefnogi Plaid Cymru
Brooke Webb	Staff Cefnogi Heledd Fychan
Mathilda Manley	Y Cyngor Prydeinig
Tracey Marengi	Cymru Fyd-eang
Matt Eades	Y Ceidwadwyr Cymreig
Brian Davies	Chwaraeon Cymru
Owen Hathaway	Chwaraeon Cymru

Lleucu Siencyn	Cyngor Celfyddydau Cymru
Nick Davies	Cynhyrhydd Gwyl Cymru
Eluned Haf	Celfyddydau Rhyngwladol Cymru
Susie Ventris-Field	Canolfan Materion Rhyngwladol Cymru
Susana Galván	Taith

Efallai na fydd y rhestr hon yn adlewyrchu presenoldeb llawn y cyfarfod gan fod rhai wedi ymuno ar-lein ac nid oedd modd eu nodi – Cysylltwch â Brooke.webb@senedd.cymru gydag unrhyw gywiriadau.

Ymddiheuriadau:

Enw:	Teitl:

Crynodeb o'r cyfarfod:

1. Croeso gan y Cadeirydd

Croesawodd y cadeirydd bawb a llongyfarchodd tîm pêl-droed dynion Cymru ar eu perfformiad yng nghwpan y Byd FIFA yn Qatar, gan dynnu sylw at brofiad anhygoel i Gymru, nid yn unig i bêl-droed, ond i'r sectorau diwylliannol a chelf hefyd. Cyn agor y cyfarfod ar gyfer sylwadau a chwestiynau, gwahoddodd y cadeirydd James Hampson, Ian Gwyn Hughes ac Eluned Hâf i wneud cyflwyniadau byr a diweddariadau ar y gwaith a wnaed i arddangos Cymru yn ystod Cwpan y Byd FIFA, cyn gwahodd Jane Dodds MS i roi'r wybodaeth ddiweddaraf am y sefyllfa barhaus yn Iran.

2. Cyflwyniad gan James Hampson, Cyfarwyddwr y DU & Cysylltiadau Allanol, British Council Cymru

Yn dirprwyo ar ran Scott McDonald, rhannodd James Hampson brofiadau a chyfraniad y Cyngor Prydeinig yn Qatar yn ystod Cwpan y Byd FIFA. Nododd y bu gan y Cyngor Prydeinig bresenoldeb yn Qatar ers 1972 a pherthynas dda gyda'r llywodraeth a'i phobl. Bu'r Cyngor Prydeinig ynghyd â phartneriaid eraill yn ymwneud â chynllunio nifer o ddigwyddiadau, gan gynnwys yr ŵyl. Pwysleisiodd

bwysigrwydd chwaraeon, a bod y cyfle i ddatblygu diplomyddiaeth pŵer meddal trwy Gwpan Y Byd yn gyfle i ysgogi ymddiriedaeth a sicrhau manteision economaidd i Gymru. Roedd yn cydnabod bod pŵer meddal yn ofod cystadleuol, a thrwy chwaraeon, roedd y Cyngor Prydeinig yn gallu cyflwyno cyfleoedd i ddod â'r sectorau diwylliannol a chelfyddydol o Gymru ynghyd, yn ogystal â darparu cyfleoedd i hyrwyddo gwerthoedd positif eraill o Gymru megis Deddf Cenedlaethau'r Dyfodol. Wrth edrych tua'r dyfodol, nododd y byddai ffocws ar wireddu uchelgeisiau Cymru drwy bartneriaethau strategol, buddsoddiadau, a chydweithio â sefydliadau a llywodraeth y DU.

3. Cyflwyniad gan Ian Gwyn Hughes, Pennaeth Cysylltiadau Cyhoeddus, Cymdeithas Bêl-droed Cymru (CBDC)

Yn dirprwyo ar ran Ian Mooney, rhannodd Ian Gwyn Hughes brofiadau Cwpan y Byd FIFA o safbwynt CBDC gan nodi bod modd cyflawni llawer mewn cyfnod byr o amser. Roedd Cwpan y Byd FIFA yn caniatáu cydweithio a chydweithrediad rhwng gwahanol randdeiliaid a arweiniodd at lwyddiant y twrnamaint y tu hwnt i'r cae. Mae'r cysylltiad rhwng pêl-droed, celf, a llenyddiaeth wedi ennyn cyfle i ddysgu ar y cyd a meithrin partneriaethau sy'n mynd y tu hwnt i Gwpan y Byd. Nododd Ian Gwyn Hughes fod y twrnamaint hwn yn wahanol i unrhyw un arall gyda Chwpan y Byd yn tynnu sylw at faterion amrywiol, gan gynnwys materion gwleidyddol. Llwyddodd CBDC i weithio gyda chwaraewyr i godi ymwybyddiaeth am hawliau dynol a hawliau LGBTQ+ yn Qatar, Iran a gweddill y byd. Roedd y sbotolau ar Gymru yn ystod Cwpan y Byd yn llwyddiant ysgubol gyda Thîm Cymru yn gallu arddangos mwy na phêl-droed ond yn dod â sylw cadarnhaol i'r Gymraeg, Cymru a'i diwylliant gan adeiladu sylfaen ar gyfer cyfleoedd y dyfodol, megis Ewros yn 2024.

4. Cyflwyniad gan Eluned Hâf, Pennaeth Celfyddydau Rhyngwladol Cymru

Trafododd Eluned Hâf, pennaeth Celfyddydau Rhyngwladol Cymru, raglen ddiwylliannol Tîm Cymru, a oedd yn anelu at hyrwyddo diwylliant a gwerthoedd Cymreig yn rhyngwladol. Roedd y rhaglen yn cynnwys digwyddiadau a mentrau amrywiol, megis llwyddiant côr yr Urdd yn Doha, gwaith murlun yn Doha yn gysylltiedig â Chymru, ffotograffiaeth- ffan yn portreadu gwaith y cefnogwyr, a digwyddiadau a gynhaliwyd yn Nulyn, Brwsel, Efrog Newydd, a Dubai. Roedd y bartneriaeth rhwng Cyngor Celfyddydau Cymru a Chymdeithas Bêl-droed Cymru (CBDC) yn allweddol wrth greu Gwyl Cymru, sef cyfres o ddigwyddiadau rhyngwladol a gynhaliwyd ar draws y byd a Chymru. Cafodd rhaglen lysgenhadol Lleisiau Cymru, sy'n cynnwys unigolion fel Laura McAllister a Jess Finchlock, effaith sylweddol ar hybu gwerthoedd Cymreig yn rhyngwladol. Cyrhaeddodd y rhaglen 854 miliwn o bobl ledled y byd trwy amrywiol weithgareddau. Nod y rhaglen oedd amlygu gwerthoedd Cymreig, hyrwyddo Cymru yn ddomestig ac yn rhyngwladol, a sicrhau profiad diogel a phleserus i gefnogwyr yn ystod Cwpan y Byd yn Qatar. Wynebwyd heriau gan y rhaglen, gyda rhai artistiaid ddim yn teimlo ei fod yn addas ar eu cyfer. Gwnaethpwyd ymdrechion i gefnogi artistiaid a phobl ifanc a gymerodd ran ac i ddarparu gwaddol parhaol yng Nghymru. Mae adroddiad yn cael ei baratoi gan lywodraeth Cymru i gasglu adborth gan y 45 o

artistiaid sy'n rhan o'r rhaglen. Bydd yr adroddiad yn cael ei ryddhau yn y gwanwyn.

Ymhlith yr argymhellion: ar gyfer y dyfodol mae meithrin model Tîm Cymru, datblygu datganiad gwerthoedd cadarn, archwilio cyfleoedd ymchwil ar gryfder chwaraeon a'r celfyddydau mewn diplomyddiaeth ryngwladol, a chydweithio â Gwyl Cymru ac artistiaid y tu hwnt i raglenni penodol.

5. Sylwadau a Thrafodaeth

Yn ystod y cyfarfod, trafodwyd pynciau amrywiol ynghylch y strategaeth ryngwladol a pha wersi y gellir eu dysgu o Gwpan y Byd. Nodwyd bod siom ynghylch y diffyg cynllun ar y dechrau ar gyfer pan fyddai Cymru yn cymhwyso ond bod modd cyflawni llawer mewn byr amser. Pwysleisiodd yr aelodau yr angen am gynllunio etifeddiaeth a pharatoi at y dyfodol. Nodwyd y dylid cael ymyriadau wedi'u targedu ar gyfer timau chwaraeon eraill ac unigolion sy'n gymwys ar gyfer digwyddiadau rhyngwladol mawr. Pwysleisiwyd pwysigrwydd gwerthoedd o ran gweithredu gan bob aelod, a'r angen i sicrhau ei barhad y tu hwnt i Gwpan y Byd a sicrhau bod cenedlaethau'r dyfodol yn gweithredu, a phobl ifanc yn ganolog i hyn.

Mae'r camau gweithredu a nodwyd yn cynnwys ail-werthuso'r strategaeth ryngwladol, buddsoddi mewn prosiectau yn y dyfodol, a chael cynllun ar waith ar gyfer cymwysterau Cwpan y Byd a digwyddiadau chwaraeon mawr yn y dyfodol.

6. Diweddariad gan Jane Dodds MS am y sefyllfa barhaus yn Iran

Croesawodd y cadeirydd Jane Dodds AS i roi'r wybodaeth ddiweddaraf am y sefyllfa wleidyddol barhaus yn Iran. Yn ystod y drafodaeth, rhoddodd Jane Dodds y wybodaeth ddiweddaraf am sefyllfa menywod a merched yn Iran. Tynnodd sylw at farwolaeth Mahsa Amini, a gafodd ei llofruddio gan yr heddlu moesoldeb, gan arwain at brotestiadau ledled y wlad. Ar ben hynny, soniodd bod nifer o unigolion a oedd yn ymwneud â gwrthdystiadau ar Ragfyr 4 y llynedd wedi'u dienyddio, a oedd yn atal protestiadau pellach. Mae menywod yn Iran yn gwrthsefyll yn gynyddol yn erbyn cam-drin merched a merched. Mae arddangosiadau wedi'u cynnal y tu allan i'r Senedd dros y blynyddoedd diwethaf, lle mae unigolion sydd wedi'u halltudio o Iran yn parhau i gyfarfod ag aelodau etholedig ac yn tynnu sylw at y ffordd y mae dinasyddion yn Iran yn cael eu trin.

Mynegodd y cadeirydd ac aelodau trawsbleidiol y grŵp eu pryder a phwysleisiodd yr angen i barhau i ddwyn sylw at y materion hyn yng Nghymru.

7. Crynhoad y Cadeirydd a chamau gweithredu'r cyfarfod

Diolchodd y cadeirydd i bawb am eu cyfraniad a dywedodd ei bod yn amlwg bod llawer o bethau cadarnhaol i'w dysgu o gyflawniadau Cwpan y Byd FIFA. Y ffocws nawr fydd sicrhau nad yw'r cyflawniadau hyn yn cael eu hanghofio ac yn parhau i gael eu hadeiladu ar y strategaeth ryngwladol a'u hadlewyrchu. Cynhelir cyfarfod nesaf y grŵp trawsbleidiol ar ddydd Mercher 17 Mai 2023, 11.30-12.30.